

Kitap Eleştirisi:

20. Kuruluş Yılında Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi ve Açıköğretim Fakültesi Eğitim Televizyonu (Etv), (2002),

Sensu CURABAY-Emine DEMİRAY

Anadolu üniversitesi yayınları No: 1354, Açıköğretim Fakültesi Yayınları No: 721, Eskişehir, 223 sahife, 43 Tablo.

Prof. Dr. Dursun GÖKDAĞ
Anadolu Üniversitesi-Eskişehir

Türkiye de uzaktan öğretimin tarihi üç çeyrek yüzyıl geriye götürülebilir. Ancak sistemin süreklilik kazanması 1982 yılından sonradır. 1982 yılında yaklaşık 30 bin öğrenci ile öğretime başlayan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, bugün 650 binin üzerindeki öğrencisi ile dünyadaki en büyük uzaktan öğretim üniversitelerinden birisidir. Bu öğrencilerin yaklaşık %60'ı erkek, %40'ı ise bayandır.

Şensu Curabay ve Emine Demiray tarafından hazırlanan “ 20. Kuruluş Yılında Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi ve Açıköğretim Fakültesi Eğitim Televizyonu” isimli çalışma; genelde Anadolu Üniversitesi'nin eğitim teknolojisi çabalarının, özelde ise AÖF'e ilişkin pek çok bilginin ayrıntılarıyla bulunabileceği bir belge çalışmadır.

Toplam üç bölümden oluşan kitabın birinci bölümünde uzaktan öğretim sisteminin birleşenleri anlatılmış; sistemin dünyadaki ve Türkiye'deki uygulamaları örneklenmiştir.

İkinci bölüm Anadolu Üniversitesi'nin 1970'li yıllardaki televizyonun eğitimde kullanılması çabaları ile 1982 yılında başlatılan uzaktan öğretim uygulamalarına ayrılmıştır. Bu bölümde önce açıköğretim fakültelerinin (toplam üç fakülte) örgüt yapısı, öğretim programları, öğrenci profili ve öğrenciye sunulan hizmetleri açıklanmaktadır. Devamında ise, üniversitenin 1970'lerde bir eğitim televizyonu kurma konusunda attığı adımlara yer verilmiştir. 1976 yılında Türkiye'nin ilk renkli TV stüdyosunun kurulması ve sonraki beş yıl içerisinde prodüksiyon hizmetlerinde çalışacak personelin yetiştirilmiş olması, uzaktan öğretim sorumluluğunun bu üniversiteye verilmesindeki en önemli nedenlerden birisidir. Kitapta; 1976 yılından günümüze kadar geçen sürede, TV ve radyo stüdyolarının teknik olanakları, görev alanların öğrenim durumları, mezun oldukları okullar verilmiştir.

Kitabın üçüncü bölümü bütünüyle AÖF TV programlarına ayrılmıştır. Bu bölümde, AÖF kurulduğu 1982 yılından bugüne kadar, üretilen TV programlarına ilişkin bilgilere yer almaktadır. AÖF kurulduktan sonra açılan öğretim programlar, bu programlarda okutulan dersler ve her ders için ne kadar TV ve radyo programı hazırlandığı, her yıl kaç programın yenilendiği; ve kaç saat yayın yapıldığı tek tek verilmiştir.

İlk kurulduğu 1982-83 öğretim yılında kendi stüdyolarında ve kendi çalışanlarıyla toplam 200 program üretilip yayınlayan fakülte, 1992-93 öğretim yılında 1259, 2001-2003 öğretim yılında ise 1299 program yayınlamıştır. AÖF'ün 20 yılında, Türkiye'deki çeşitli üniversitelerden toplam 508 öğretim elemanı TV ekranına çıkarak görev almışlardır.

İlk kurulduğu yıl haftada üç saat olan TV yayınlarının süresi, 2001-2002 öğretim yılında ise 37 saate yükselmiştir. Üniversitenin stüdyolarında üretilen programlar, TRT'nin 2. ve 4. kanallarından yayınlamaktadır. Sabah hafta içinde 10.00-13.00 saatleri arasında yayınlanan programlar, akşamları 21.30-0.30 saatleri arasında tekrarlanmaktadır.

Açıköğretim fakültesi, öğrencilerine yönelik üç tür program yayınlamaktadır. Bunlar

- ders programları,
- sınava hazırlık programları ve
- üniversite ve/veya AÖF ile ilgili haber programları

Açıköğretim Fakültesi radyo yayıncılığı yabancı diller, Çağdaş Türk Edebiyatı ve Türkçe dersleri için kullanılmaktadır. Radyo programları, haftada üç gün 21.20-22.00 saatleri arasında yayınlanmaktadır. Radyo programları haftada toplam iki saat olup, TRT Radyo 1 kanalından yayınlanmaktadır.

Curabay ve Demiray'ın çalışmaları için, Anadolu Üniversitesi'nin uzaktan öğretime ilişkin 30 yıllık çabalarının, radyo ve televizyona ilişkin belleğidir demek asla bir abartı olmayacaktır.

Not:

Çalışmayı elde etmek için yazarlara (scurabay@anadolu.edu.tr, edemiray@anadolu.edu.tr) ya da Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Dekanlığı, 26470, Eskişehir adreslerine başvurabilirsiniz